

**DEN HØYERE
PÅTALEMYNDIGHET**

Øst politidistrikt

Postboks 3390
1401 SKI

Oslo statsadvokatembeter

Deres referanse:

Vår referanse:

Dato:

20/2115 - 1 / EFO005

09.12.2020

Inspeksjonsrapport FSI Øst politidistrikt

Innledning

Den 7.-9. desember 2020 gjennomførte Oslo statsadvokatembeter inspeksjon ved Øst politidistrikt, FSI.

Inspeksjonen ble gjennomført av kst. førstestatsadvokat Nina M. Prebe, statsadvokatene Tonje Tønder, Ingrid Vormeland Salte og Erik Førde. Inspeksjonen ble gjennomført digitalt ved at det innledningsvis ble gjennomført et videomøte med statsadvokatene og ledere i politiet. Fra politiet deltok politiinspektørene Mona Hertenberg; felles enhet for påtale, Tommy Brøske; felles enhet for etterretning og etterforskning, Anne Utaker Langset; Jourseksjonen, Unni Lineikro; FSI seksjonen; Idar Smedsrud; FSI Krimvakt Romerike, Bjørnar Haugen; FSI Krimvakt Follo/Østfold, politioverbetjentene Lars Erik Strand; FSI Krimvakt Romerike og Håvard Eide; FSI Krimvakt Follo/Østfold. I tillegg ble det gjennomgått en del saker håndtert av FSI i tråd med bestilling herfra.

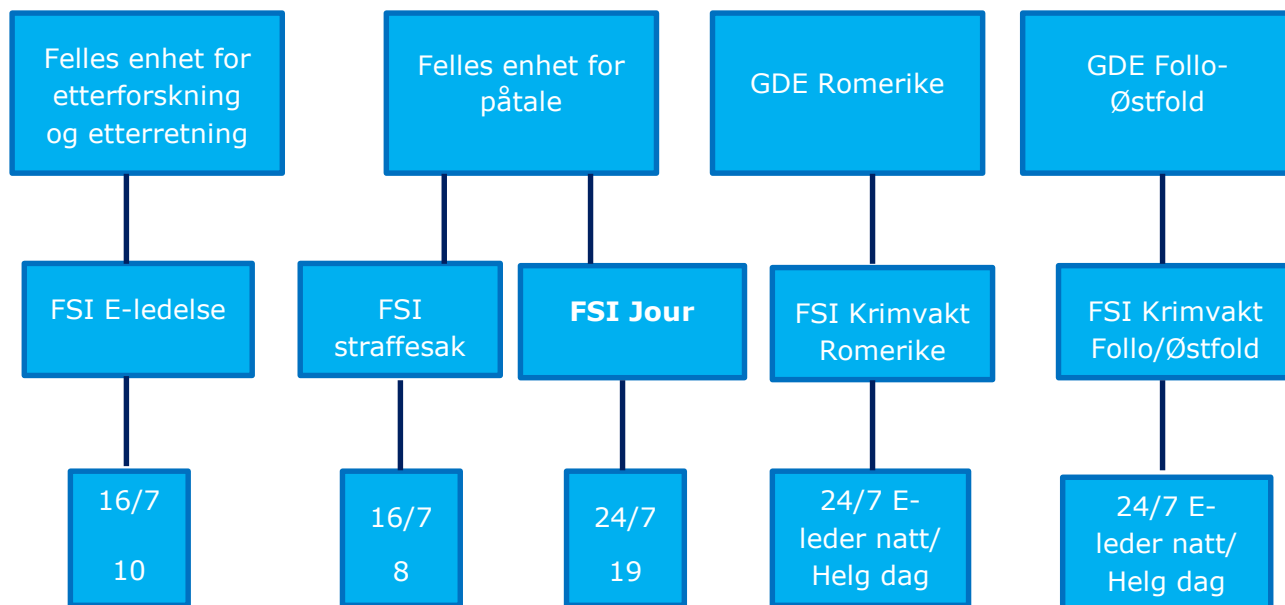
Inspeksjonen er en del av statsadvokatenes fagledelse, jf. riksadvokatens rundskriv 2/2020 – Statsadvokatens fagledelse av politiet. Fagledelsens formål er å kontrollere og bidra til at politiets straffesaksbehandling holder ønsket høy kvalitet og utøves i tråd med gitte normer og direktiver.

Om FSI-konseptet i Øst pd

Formålet med FSI konseptet forutsettes kjent. Det er beskrevet i utførlig i fjorårets inspeksjonsrapport og årets bestillingsbrev. Hovedpunktene er

- å sikre mer ensartet håndtering av straffesaker i initialfasen uavhengig av hvor i distriktet det straffbare forhold finner sted
- å styrke straksetterforskningen og politiarbeid på stedet
- å kvalitetssikre straffesakene, med mulig påtaleavgjørelse og ferdigstilling

Organiseringen av FSI funksjonen i Øst politidistrikt er i det store og hele uendret siden sist inspeksjon. Organiseringen av FSI funksjonene ser slik ut:

De nederste boksene angir tjenestetid og antall ansatte inklusive leder.

Organiseringen som har vært mer eller mindre uendret siden FSI-konseptet ble etablert i Øst pd. er krevende idet flere organisatoriske enheter skal samhandle for å nå et felles mål. I tillegg kommer at FSI konseptet forutsetter nye arbeidsformer/metodikk. Det vises her til akseptansekriterier for FSI (PODs disponeringsskriv 2019 vedlegg 7). Høsten 2019 nedsatt politimesteren en arbeidsgruppe som skulle se på tiltak for å lette samhandlingen i FSI-konseptet. Bakgrunnen for dette var dels tiltak som var foreslått av FSI selv og dels tilbakemeldingene fra statsadvokatinspeksjonen 2019. Formålet med arbeidsgruppen var å tydeliggjøre roller og ansvar for FSI-funksjonen og å øke forståelsen i organisasjonen for FSI-konseptet. Arbeidsgruppen utarbeidet våren 2020 en "Tiltaksplan for FSI". Denne planen ble fulgt opp av en "To-årig plan for utvikling av FSI-funksjonen i Øst pd." Dokumentene må sees i sammenheng. Planene tar sikte på å utvikle FSI til en effektiv operasjonssentral for etterforskning i distriktet og gjennom dette oppfylle de mål (akseptansekriterier) som POD har fastsatt for FSI-funksjonen.

Helt kort nevnes noen av tiltakene i "Tiltaksplan FSI Øst pd".

- ❖ Generelle tiltak
 - Prioritere oppgavene i FSI
 - Etterforskningsledelse i initialfasen
 - Vurdere og prioritere saker (sakssiling)
 - Ferdigstille og påtaleavgjøre flest mulig saker

- Førstegangsfengslinger
- Navneendring krimvakt
- Paroler
- Avgivelse fra operasjonssentralen til FSI Ski
- Felles tjenestekontor
- ❖ Etterforskningsledelse
 - Kommando og kontroll
 - FSI-jour er overordnet den politifaglige etterforskningsledelsen i FSI
 - Den politifaglige etterforskningsledelsen på Ski har ordremyndighet overfor den politifaglige etterforskningsledelsen i krimvaktene Follo/Østfold og Romerike
 - Tydelighet når Felles krimvakter er E-leder
 - Politifaglig etterforskningsledelse FSI
 - Fullmakter Felles krimvakt GDE
 - Prioritering av oppgaver i Felles kriminalvakt GDE
- ❖ Sakssiling
 - Vurdering og prioritering av saker
 - Oppgaver tillagt FSI jour

Etter statsadvokatens vurdering fremstår de to planene som er utarbeidet som en godt strukturert og tydelig plan for å utvikle FSI-konseptet i Øst pd.. I motsetning til tidligere, fremstår utviklingen av FSI nå som en målstyrt prosess.

Oppgaveløsningen i FSI

I det innledende møtet ble forskjellige sider av oppgaveløsningen i FSI gjennomgått. Med utgangspunkt i politiets skriftlige redegjørelse av 25. november 2020, og de utdypninger som ble gitt i møtet er statsadvokatens hovedinntrykk for de forskjellige områdene følgende:

Organisering og bemanning

Både Jour-seksjonen (påtale) og FSI-seksjonen (etterforskningsledelse) er nå fullt bemannet, mens straffesaksstøtten har noen vakanser. Med de avklaringene som er gjort i forhold til oppgaver fungerer dette nå tilfredsstillende. For FSI krimvaktene er det noen vakanser i Follo/Østfold. Siden denne funksjonen er prioritert vil vakansene bli fylt opp ved omdisponering i GDE-ene.

Etterforskningsledelse

Etter tydeliggjøringen av ansvar og oppgaver, jf. tiltaksplanen, fungerer denne oppgaven tilfredsstillende. Patruljene og operasjonssentralen bruker den politifaglige og påtalefaglige etterforskningsledelsen i FSI aktivt i initialfasen. FSI følger med i PO og kan dermed gi etterforskningsdirektiver til patruljer og operasjonssentralen ved behov.

Sakskoding og sakssiling

Så langt det er mulig har man to sakssilingsteam på dagtid. Dette medfører at det i utgangspunktet ikke oppstår restanser når det gjelder koding og siling. Alvorlige og prioriterte saker blir prioritert. En er bevisst viktigheten av at sakene kodes riktig slik at de får den

prioritet de skal ha med utgangspunkt i de opplysninger som foreligger. Endring av koding skal i utgangspunktet loggføres i sakene.

Påtaleavgjørelse av saker

I forhold til tidligere er det mindre fokus på påtaleavgjørelse av saker. Den tidligere målsetningen om at FSI skulle avgjøre 60 % av innkomne saker er fjernet. Så langt i 2020 påtaleavgjøres i overkant av 50 % av sakene i FSI. I utgangspunktet skal alle saker overføres sakstrekkenhet innen 72 timer. Unntaket har vært saker hvor det skulle utstedes forelegg som tidligere ble værende hos FSI. Disse blir nå overført sakstrekkenhet etter syv dager. På inspeksjonstidspunktet (7. desember 2020) var hele 42 av 162 saker hvor det var vurdert at det skulle skrives forelegg, så gamle at de ville bli overført til sakstrekkenhet i løpet av dagen.

FSI jour skal som et utgangspunkt iverksette alle ikke vedtatte forelegg. Ved fjorårets inspeksjon ble det opplyst at det var ca. 1550 ikke vedtatte forelegg som ikke var fulgt opp. I løpet av året har en søkt å effektivisere behandlingen av ikke vedtatte forelegg. Noen av tiltakene er faste dager for beramning av ikke vedtatte forelegg. Beramning av mange foreleggsaker på samme dag. Benytte avsatt tid til nye forelegg om forelegget i den berammede saken vedtas. Til tross for disse tiltakene er beholdningen av ikke vedtatte forelegg på samme nivå i år. Statsadvokatene uttrykte bekymring for volumet av ikke vedtatte forelegg etter inspeksjonen i 2019, og gav føringer om at politidistriktet måtte søke å komme a jour med disse sakene. De tiltak som har vært iverksatt har medført at volumet av ikke vedtatte forelegg ikke har økt. Det er i og for seg positivt, men ikke godt nok i forhold til å komme a jour. Statsadvokaten forutsetter at politiet ser på dette på nytt og igangsetter tiltak som medfører en reell nedbygging av denne porteføljen.

Fengslinger

Etter dagens ordning er det FSI jour som skal skrive og gå med fengslinger. Politiet har opplyst at pr. 1. november 2020 har FSI skrevet og møtt ved 324 førstegangsfengslinger og interneringer. I det vesentlige har disse vært gjennomført som videomøter. Anker over fengsling og forlengelser håndteres av sakstrekkenhet jurist.

Fengsling er straffeprosesslovens mest inngripende tvangsmiddel. Dette skal normalt være godt begrunnet både i forhold til behov og i forhold til varigheten av tiltaket. Normalt vil det være sakstrekkenhet jurist som har best oversikt over begge deler. Gjentakelsesfengslinger kan normalt forberedes av den som har gjengangeren i sin portefølje. Politiet har opplyst at dagens ordning synes å fungere tilfredsstillende, dog slik at allmennseksjonen ikke alltid forbereder gjentakelsesfengslingene. I lys av det som er skrevet ovenfor om problemer med å utferdige og iverksette forelegg ber statsadvokaten politiet vurdere om oppgavene knyttet til fengslinger kan fordeles annerledes slik at det frigjøres noe påtalekraft på FSI jour.

Kompetanse

Forutsetningen for at straffesaker behandles med tilstrekkelig kvalitet er at det personell som håndterer straffesakene har relevant og tilstrekkelig kompetanse. Selv om

kompetanseutvikling ikke ligger til påtalemyndighetens ansvarsområde er kompetansespørsmål en del av systemkontroll i fagledelsen.

Politiet har oversendt hvilke krav de stiller til politifaglig- og påtalefaglige etterforskningsledere. Det kan konstateres at de krav som stilles avviker noe fra de krav som er stilt opp i PODs "Nasjonale rolledefinisjoner med kompetansekrav – etterforskningsfeltet" av 19. januar 2019. Dokumentet er et av tiltakene i Etterforskningsløftet og er utarbeidet i samarbeid med riksadvokaten. I møtet med statsadvokatene ble det opplyst at HR-seksjonen i Øst pd., betraktet politifaglig etterforskningsleder som det laveste ledernivå og at det derfor var nødvendig med 5 års erfaring fra etterforskningsfeltet. En vil fra vår side understreke at kravet tjenestetid for etterforskningsledere ved FSI ikke er satt med tanke på de daglige lederoppgavene. Kravene er satt ut fra hva som anses nødvendig når man skal lede initialfasen av store, kompliserte eller alvorlige straffesaker. Dette krever noe annet og mer enn de mer rutinemessige daglige ledelsesoppgavene. Videre ligger det ikke til HR-seksjonen i et lokalt politidistrikt å omdefinere nasjonale krav til kompetanse. Også for påtalefaglige etterforskningsledere er det en realitet i de nasjonale kravene. Det må være et mål for politiet at alle fyller de kompetansekrav som er definert. En har fra vår side forståelse for at det kan være vanskelig å rekruttere personell med tilstrekkelig kompetanse og at man i perioder ikke klarer å fylle alle stillinger med personell som oppfyller kravene. Politidistriktet må se på hvilke virkemidler som må tas i bruk for at stillingene blir så attraktive at man får kvalifiserte søkere.

En forutsetning for at straffesaksbehandlingen holder tilstrekkelig kvalitetsmessig nivå er at det foregår en kontinuerlig kompetanseutvikling. Obligatorisk årlig opplæring(OÅO) og systematisk erfaringslæring er viktige elementer i en slik kompetanseutvikling. Politiet har i sin redegjørelse opplyst at alle ansatte knyttet til FSI, uaktet organisatorisk enhet deltar i OÅO. For enkelte er årets opplegg spisset særlig inn mot FSI-funksjonen. Videre inngår systematisk erfaringslæring som en del av opplegget i OÅO, og det er i den forbindelse et krav om gjennomføring av en eller to saksgjennomganger. Etter det opplyste oppleves både opplæringen og saksgjennomgangen som relevant og fruktbart. Sett fra statsadvokatenes ståsted er disse tiltakene viktig og nødvendig for at straffesaksbehandlingen skal holde et kvalitetsmessig høyt nivå. Læring gjennom strukturert gjennomgang av egne tjenestehandlinger er et godt virkemiddel for kvalitetsforbedring. Det er derfor viktig at det fortsatt foretas saksgjennomganger selv om dette ikke er en del av OÅO.

Covid-19 pandemien

Politiet opplyste at FSI i veldig beskjeden grad var blitt påvirket av pandemien. Virksomheten sentralt på Ski og på FSI ved kriminalvaktene var tett på normalt både i forhold til oppmøte og hva som ble utrettet av etterforskning.

Politiet har opplyst at riksadvokatens midlertidige retningslinjer knyttet til påtalevedtak antas å ha hatt betydning idet antallet påtaleunntatelser er doblet sammenlignet med samme periode i fjor. Etter registreringene i BL opplyser politiet at 547 saker er avgjort med referanse til de midlertidige retningslinjene.

Det er vanskelig for statsadvokaten å ha noen formening om dette antallet. Det kan synes som om antallet registrerte saker avgjort med referanse til retningslinjene er lavt. Dette hvis en legger til grunn at økningen på nesten 500 påtaleunntatelser og så er forankret i de samme retningslinjene. Det er all grunn til å tro at det er her mangler ved registreringen.

Politiet har opplyst at ca. halvparten av alle Covid-19 saker er håndtert av FSI. De øvrige sakene er blitt behandlet ved GDE´ene. Distriktet erfarte at sakene som ble behandlet ved GDE´ene ble behandlet ulikt og heller ikke gitt riktig prioritet. Politidistriktet har derfor besluttet at alle Covid-19 saker bli sentralisert i den forstand at de vil bli etterforsket av FSI kriminalvaktene og påtaleavgjort av FSI jour. Endringen trådte i kraft 18. november 2020.

Saksgjennomgang

I forbindelse med inspeksjonen har statsadvokaten gjennomgått følgende saker.

- Saker som er henlagt på grunn av manglende saksbehandlingskapasitet i perioden 1. september – 1. november 2020
- Forelegg utstedt i oktober 2020
- Alle saker som gjelder lovbrudd på smittevernlovgivningen, herunder knyttet til lokale vedtekter. Det ønskes oversikt over både positive og negative påtalevedtak.

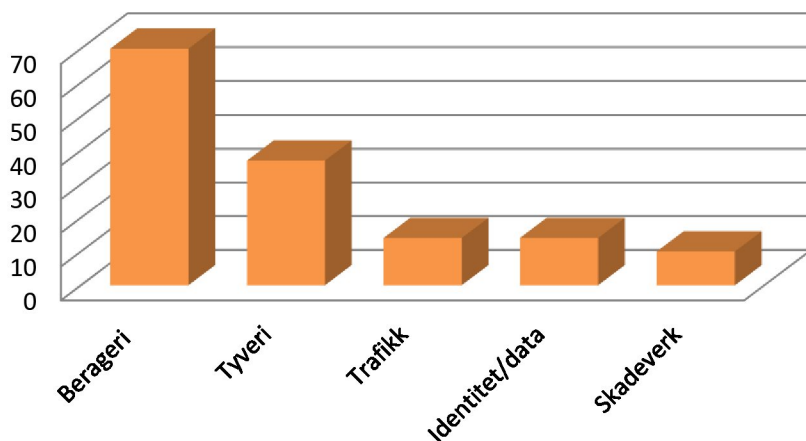
Statsadvokatene har ikke hatt kapasitet til å gjennomgå samtlige saker av de kategoriene som var sendt inn. Det er foretatt et utvalg.

- Henleggelse pga. saksbehandlingskapasitet

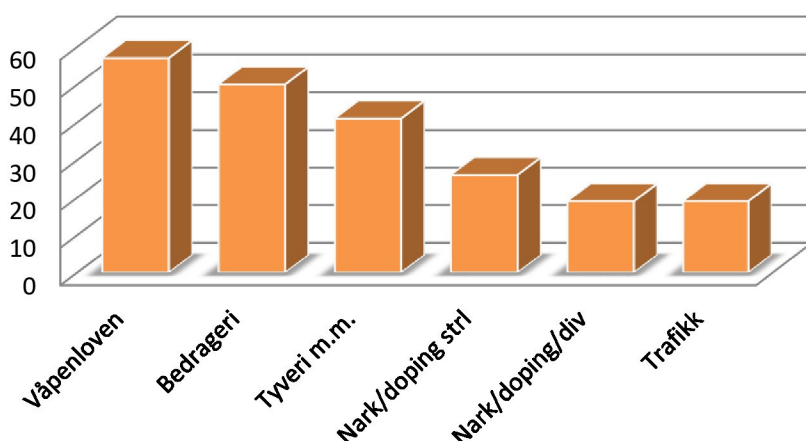
Øst pd. har i den aktuelle perioden henlagt 201 saker på manglende saksbehandlingskapasitet. Avgjørelse av saker med denne avgjørelseskoden er regulert i riksadvokatens rundskriv nr. 3/2016. Politimesteren i Øst pd. har i tråd riksadvokatens rundskriv gitt føringer for hvilke sakstyper som kan henlegges på dette grunnlag.

En gjennomgang av hvordan sakene fordeler seg etter sakstyper ser slik ut (kun sakstyper med 10 saker eller mer er tatt med):

Henlagt kode 025

Henlagt kode 078

Statsadvokaten har i utgangpunktet ikke noe å si på de sakstypene som er avgjort på dette grunnlaget. Bedragerier er den dominerende sakstypen. Dette gjelder i det alt vesentligste kjøp på internett hvor forhåndsbetalte varer ikke var levert. Overtredelsene av våpenloven er alle saker anmeldt av tollvesenet hvor det er bestilt kniver og lignende fra utlandet. Det samme gjelder narkotika-/dopingovertredelser som ikke er overtredelse av straffeloven.

Det har ikke vært kapasitet til å gå gjennom alle de henlagte sakene. Henholdsvis 20 og 87 av sakene som var henlagt etter koden 025 og kode 078 ble gjennomgått.

Når det gjelder de som var avgjort etter kode 025 var det lite å bemerke til de gjennomgåtte sakene (trafikksaker, en anmeldelse for kroppskrenkelse og noen saker om identitetskrenkelse). I tre av trafikksakene var gjerningsmannen kjent, men ikke registrert.

Saken om kroppskrenkelse var basert på en anmeldelse fra sykehuset om vold på en psykiatrisk avdeling. Verken gjerningsperson eller fornærmet var navngitt, antakelig ut fra misforstått oppfattelse av taushetspliktens rekkevidde. Ut fra beskrivelsen i anmeldelsen burde kanskje dette vært fulgt opp nærmere.

Når det gjelder saker som er avgjort etter kode 078 var det heller ikke her som påpekt ovenfor, noe å bemerke til de sakstypene som var henlagt på dette grunnlag. De ligger i utgangspunktet innenfor det som kan henlegges til tross for at det er kjent gjerningsmann i den forstand at en konkret person er anmeldt. Her har statsadvokaten gått gjennom samtlige saker anmeldt av tollvesenet og trafikksaker med materiell- eller personskade.

Når det gjelder den siste gruppen så er det lite å bemerke. Flere av sakene fremsto som ferdig etterforsket av patruljen ved at disse hadde skrevet gode rapporter, laget illustrasjonsmapper og foretatt avhør på stedet. I en av sakene burde det nok vært utferdiget et forelegg for en landeveissyklist som under trening kuttet en sving og kjørte rett på en møtende bil. I en annen sak hvor en trailersjåfør kommer ut på veiskulderen og traileren velter var det ikke tatt blodprøve, til tross for at det ble funnet en halvfull flaske sprit i traileren.

Gjennomgangen av sakene anmeldt av tollvesenet avdekket flere svakheter. Det knytter seg ikke til bruken avgjørelseskoden, men til andre deler av saksbehandlingen. Sakene er kodet som overtredelse av våpenloven § 33 første ledd første pkt. og våpenloven § 33 første ledd annet pkt. I forbindelse med ikrafttredelsen av straffeloven av 2005 ble våpenloven § 33 første ledd annet pkt. opphevet. Politiet har i mailkorrespondanse med statsadvokaten opplyst at saker fra tollvesenet skulle avgjøres på dette grunnlag i en tre-ukers periode. Ut fra gjennomgangen kan man se at sakene har vært avgjort på dette grunnlag gjennom hele september og hele oktober – ca. 8 uker. FSI har således ikke forholdt seg til de retningslinjene som er gitt for denne sakstypen. I disse sakene er en eller annen gjenstand, kniv, legemiddel, frø eller annet tatt i beslag. Gjenstandene er i de fleste tilfellene bestilt over nettet eller oversendes etter avtale. Beslaget må håndteres adekvat av politiet. Av de over 50 sakene som gjaldt overtredelse av våpenloven var det truffet beslutning om inndragning i medhold av strpl. § 214a i 22 tilfeller. I tillegg var det utferdiget ordinære inndragningsforelegg i 3 tilfeller. I de øvrige tilfellene – mer enn halvparten - fremsto beslaget som uoppgjort eller som destruert uten formell beslutning. Også når det gjaldt underretninger var det en del å utsette. I en del saker var det sendt doble underretninger til både anmelder og anmeldte. I de sakene hvor det var truffet beslutning om inndragning etter strpl. § 214 a var underretning om henleggelse og underretning om beslag sendt som to dokumenter. Kun i ett tilfelle (sak 15242558) var det sendt én underretning som opplyste om både inndragning og henleggelse. For de som hadde mottatt legemidler eller frø (cannabisfrø) var det ikke truffet beslutning om inndragning overhodet. Enkelte av de anmeldte gjerningsmenn var under 18 år. Underretning om henleggelse var normalt sendt gjerningsmannen m/verge. Dette er etter statsadvokatens oppfatning ikke godt nok. Vergen har krav på egen underretning. Når underretning sendes den mindreårige er det en klar risiko for at denne aldri når frem til vergen.

Kvalitet i straffesaksbehandlingen er blant annet at like saker behandles likt. Gjennomgangen av sakene anmeldt av tollvesenet viser at så ikke er tilfelle idet beslag og underretning

håndteres forskjellig uten at det er saklig grunn til det. Videre er det uheldig at føringer fra politimester/påtaleleder om hvilke periode det er greit å henlegge saker med kjent gjerningsmann av en bestemt sakstype ikke følges. Det oppstår da fare for "rettstomme rom".

- Utfordigede forelegg

I løpet av oktober har Øst pd. utfordiget i alt 458 forelegg. Statsadvokatene har hatt kapasitet til å gå gjennom i overkant av 70 av disse. Dette er dels saker som det erfaringsmessig er grunn til å gå igjennom så som brudd på besøksforbud, trafikksaker med personskade og dels saker som er valgt ut for denne inspeksjonen så som brudd på våpenloven.

Vegtrafikksaker Det ble gjennomgått i alt 23 saker om overtredelse av vegtrl. § 3 hvorav to var kodet med personskade, resten med materielle skader. Et par av disse sakene var det også personskader og sakene burde ha vært kodet som dette. Alle hadde kort saksbehandlingstid. Bøtenivået fremsto stort sett som adekvat, kanskje noe lavt i forhold til bøtedirektivet.

Ordensforstyrrelser 11 saker ble gjennomgått. Overtredelser av strl. §§ 181 og 156. Noen av de siste kunne kanskje vært kodet som overtredelse av strl. § 155. Kort saksbehandlingstid og adekvat reaksjon i alle saker.

Hindring av offentlig tjenestemann 6 saker ble gjennomgått. Intet å bemerke i fem av sakene. I den siste saken besto hindringen i at en kvinnelig PHS-student ble strøket på ryggen og rompa. Dette fremstår som overtredelse av strl. § 297 – seksuell handling uten samtykke.

Brudd på besøksforbud Det ble gjennomgått 2 saker hvor det ikke var noe å bemerke.

Unnlatt å etterkomme pålegg 14 saker ble gjennomgått uten merknader.

Brudd på våpenloven Det ble gjennomgått 10 saker, fem alminnelige og fem grove overtredelser. Statsadvokaten setter spørsmålstegn ved at noen av sakene er kodet etter våpenloven § 33 annet ledd. Våpenloven § 33 annet ledd ble opphevet ved ikrafttredelsen av straffeloven 2005. Hvis forholdet ikke rammes av våpenloven § 33 (som nå bare har ett ledd) rammes det av straffelovens bestemmelser i kap 20. Det er neppe tilfelle for noen av disse sakene.

Saksbehandlingstiden var kort, reaksjonen adekvat og inndragning foretatt i alle saker.

- Covid-19 saker

Statsadvokaten har gått igjennom i alt 47 av 77 Covid-19 saker. Av de 27 sakene som var etterforsket ved GDE´ene synes koding, påtaleavgjørelse og ilagt reaksjon å være i tråd med retningslinjene. Av de henlagte sakene synes noen å være avgjort med uriktig avgjørelseskode, uten at det hadde noen betydning for realitetene. Det som var påfallende var at flere saker hadde lang saksbehandlingstid. Det var også eksempler på erkjente forhold som ikke var påtaleavgjort. I flere av sakene var det ikke registrert etterforsker på saken hvilket er

strid med straffesaksinstruksen pkt. 4.1.1. I de gjennomgåtte sakene var det kun arbeidslogg i et fåtall. Dette kan være i tråd med egne rutiner, men vi minner om viktigheten av at det er tilstrekkelig notoritet om skifte av saksansvar. En av sakene var blitt ført mellom flere etterforskningsenheter siden forholdet var anmeldt i juli 2020, uten at noe var gjort med saken og den sto fortsatt som uavgjort. Denne typen saker har prioritet og det er ikke tilfredsstillende at ingen etterforskningsenhet tar ansvar, men skyver ansvaret fra seg.

Det ble gjennomgått 20 saker som var håndtert av FSI alene. For disse sakene var saksbehandlingstiden kort, vurderingen av om det skulle ilegges en reaksjon er det utvist et godt påtaleskjønn og den ilagte reaksjonen var adekvat. Slik sett fremstår sakene som er behandlet ved FSI som behandlet på en mer ensartet måte. Ut fra gjennomgangen av sakene så fremstår distriktets beslutning om å sentralisere behandlingen av denne typen saker som riktig.

I forbindelse med gjennomgangen av Covid-19 sakene finner statsadvokaten grunn til å minne om at selv om pandemien er alvorlig, og brudd på de regler som er gitt sentralt og lokalt kan få alvorlige helsemessige følger, skal disse sakene behandles i tråd med alminnelige straffeprosessuelle prinsipper. Regler om taushetsplikt, vitners og siktedes rettigheter må respekteres. Ved gjennomgangen ble det funnet en sak (15224653) hvor det var gjennomført en samtale med en pågrepet rumensk kvinne av en arrestforvarer. Samtalen var innholdsmessig likt et mistenktavhør, dog slik at det ikke var protokollert noe om mistenktes rettigheter. Det fremgikk også at tolken var av den oppfatning at avhørte ikke forsto hva hun ble spurt om. Denne typen avhør er i strid med straffeprosessloven. I en annen sak var mistenkte ikke gjort kjent med sine rettigheter i tillegg til at datteren var til stede under forklaringen.

I de sakene hvor det var utferdiget forelegg var lovgjengivelsen veldig omfattende. I våre direktiver "De enkelte elementer i en tiltale, siktelse eller forelegg" heter det i pkt. 4.1 annet avsnitt:

"Lovgjengivelsen skal normalt skrives som én setning, selv om den utledes fra ulike lov- og forskriftsbestemmelser."

Politiet bør se på disse på hvordan lovgjengivelsen bør utformes. I den grad det er ønskelig kan statsadvokatembetet bidra i dette arbeidet.

Når det gjelder utformingen av grunnlagene var det også grunnlag for forbedring. En del av grunnlagene inneholdt elementer som var uten betydning for vurderingen av det straffbare forhold, eksempelvis at den som hadde brutt karantenen var blitt kontrollert av Heimevernet. Også her vises det til direktivene i "De enkelte elementer i en tiltale, siktelse eller forelegg" kap. 5 om utforming av grunnlag.

Oppsummering

I forhold til inspeksjonen for ett år siden er det tydelig at FSI-konseptet i Øst pd. har modnet. Dels har politiet selv gjort et arbeid for å tydeliggjøre oppgaver, roller og ansvar. Disse avklaringene er kommunisert ut i organisasjonen slik at alle nå har en riktigere oppfatning av

FSIs funksjon. Videre har FSI-konseptet vunnet erfaringer ved ytterligere ett års drift. Etter statsadvokatens oppfatning er "Tiltaksplanene for FSI Øst pd." og "Toårig plan for utvikling av FSI-funksjonen 2020-2021" et godt grunnlag for videre utvikling og styrking av FSI funksjonen i Øst pd. Etter vår oppfatning er det fortsatt en del å hente når det gjelder det som er det overordnede målet for FSI. Saksgjennomgangen viser at det fortsatt er en del å gå på når det gjelder kvaliteten på sakshåndteringen i de mindre sakene. Om dette er symptomatisk for hvordan de mere alvorlige sakene håndteres kan sikkert diskuteres, men det er grunn til å tro at det også er noe å hente her.

Fra vår side har vi stor tro på at distriktet vil lykkes med å utvikle FSI-konseptet videre. De lederne vi har møtt i forbindelse med inspeksjonen fremstår som engasjerte, dyktige og genuint opptatte av å gjøre en god jobb.

Lars Erik Alfheim
førstestatsadvokat

Erik Førde
statsadvokat

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Gjenpart

Politidirektoratet

Fridtjof Nansens vei 14-16 0369

OSLO

Riksadvokaten

Postboks 2102 Vika

0125

OSLO